

ДЕТСКА ГРАДИНА
„ЕДЕЛВАЙС“

град Пловдив, район Тракия, ул. „Теофан Райнов“ №4,
тел. 032/682460, e-mail: edelvais@dg.plovdiv.bg www. http://cdgedelvais-plovdiv.com/

УТВЪРДИЛ: .
НАДЯ ЗАГОРСКА
ДИРЕКТОР НА ДГ «ИС»

заличена информация на
основание ЗЗЛД

МОДЕЛ
ЗА РАБОТА СЪС
СЕМЕЙСТВОТА И ДЕЦАТА
В ПЕРИОДА НА АДАПТАЦИЯ
ОТ СЕМЕЙНА СРЕДА КЪМ
ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предучилищния период в живота на детето е период на промени и интензивно личностно развитие. Семейството е първият и основен възпитател на детето, а детската градина е първата стъпка в социализацията му извън него. Преходът от първична към вторична социализация в детството най-често се свързва с постъпването на детето в детска градина. Основни преживявания, които го съпровождат през този период са страх и тревога. От психологическа и педагогическа гледна точка е възможно постъпването в детска градина да породии първия вътрешен конфликт у детето, поради раздялата с майката или отглеждания го възрастен.

Ето защо от ключово значение за развитието на детето е да бъде приложен ефективен модел за успешна адаптация и плавен преход от семейна среда към детска градина с активното участие и подкрепа на семейството, което е първата и най-важната среда, в която растат и се развиват децата.

ПРИОРИТЕТИ

1. Създаване на безопасна, грижовна и насърчаваща среда, която дава възможност за по-бърза адаптация на децата към живота в детската градина.
2. Осигуряване социално, културно и физическо пространство за привличане на родителите като приятели и партньори в прехода от семейна среда към детска градина и повишаване на педагогическите им компетентности за по-целесъобразно сътрудничество.

ЦЕЛ

Осигуряване на цялостно развитие на детската личност, емоционално благополучие и социална адаптация на детето към условията на детската градина.

ЕТАПИ НА АДАПТАЦИЯ

1. Запознанство – добре е преди постъпването в детската градина детето и родителите да се запознаят с учителите, средата, режима и условията в образователната институция.
2. Индивидуален режим – за детето се установява режим на посещение. Най-добрият вариант е включване в цялостната организация на деня. В отделни случаи, през първите дни родителите оставят детето до обяд, като постепенно продължителността на посещението в детската градина се увеличава. Изготвяне на индивидуален план за постъпване и посещение на детското заведение.
3. Финализиране на адаптацията – детето е приело възрастните, децата и средата. Възможно е при сутрешния прием да протестира, но когато влезе в групата се чувства комфортно, храни се, заспива, общува с околните, играе.

СТЕПЕН НА АДАПТАЦИЯ

1. Лека степен – до 20 дни от посещението на детето в детската градина то спи, храни се, общува с възрастните и връстниците, само търси контакт.
2. Средна степен – поведенческите реакции се възстановяват към 30-я ден от първоначалното посещение в детската градина.
3. Тежка степен – поведенческите реакции се възстановяват бавно и продължително (повече от 60 дни). Нервно-психическото развитие леко се забавя, понижава се речевата активност.

УСЛОВИЯ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА ЗА УСПЕШНА АДАПТАЦИЯ

1. Сътрудничество и координация на усилията на педагогически и непедагогически персонал в детската градина, за създаване на обстановка на психологически комфорт, радост, внимание, доброжелателност, увереност, чуваемост.
2. Създаване на възможност за участие на родителите в живота на детето в новите условия на средата, сближаване подходите към детето в семейството и детската градина.
3. Установяване на личен контакт и доверие с всяко дете, индивидуална работа и оказване на помощ.
4. Установяване на ежедневни ритуали при посрещане и изпращане на всяко дете.
5. Създаване на традиции в груповите взаимоотношения, които способстват за обединение на ниво група.
6. Поддържане интереса на детето в дейностите, формиране на увереност, развиване на самостоятелност и инициативност.

7. Използване на индивидуален подход към адаптацията на всяко дете (съобразяване с индивидуалните особености на всяко дете).
8. Формиране на навици за адекватни форми на общуване с връстници и възрастни.

ФОРМИ НА РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

1. Родителски срещи.
2. Индивидуални срещи на учителите с децата и родителите.
3. Анкети.
4. Консултации.
5. Информационно табло за родителите.
6. Създаване на затворена фейсбук група.
7. Лекция на тема: „Подготовка на семействата за плавен преход и приобщаване на децата към социалната среда в детската градина“.

ДЕЙНОСТИ

1. Попълване на анкетна карта (*Приложение 1*) от родителите на приетите деца.
2. Изпращане на приветствие и покана до родителите за предварителна родителска среща (*Приложение 2 и 3*).
3. Първа родителска среща – след записване на основната част от децата в групата. Дневният ред и темите за обсъждане се определят след анализиране на резултатите от първоначалното анкетиране.
4. Индивидуални срещи на учителите с децата и родителите. В удобно за учителите и родителите време, по предварителна уговорка – запознанство, въвеждане в средата на градината, двора, групата, създаване на лична емоционална връзка, изготвяне на индивидуален план за прием и посещение на детското заведение.
5. Създаване на безопасна, грижовна и насърчаваща среда – освежаване на помещенията на групата, оборудване, подмяна на материали и оформяне на игрови кътове, съобразени с възрастта на децата.
6. Провеждане на втора родителска среща – избор на протоколчик и родителски актив, запознаване с правилници, планове, организационни въпроси, допълнителни дейности и др.
7. Организиране на лекции, повишаващи педагогическите компетенции на родителите и засягащи плавната адаптация на децата от семейна среда към детска градина.
8. Провеждане на анкетно проучване, касаещо адаптацията на децата (*Приложение 4*).
9. Индивидуални срещи и консултации с родители.

ПРЕПОРЪКИ КЪМ РОДИТЕЛИТЕ

1. Да са подготвени за реакциите на детето, когато постъпи в детската градина. Необходимо е предварително да са обяснили промяната, която ще настъпи в живота му; да осъществят психическа и практическа подготовка свързана с индивидуалните особености и развитие на детето. Добре е подготовката да започне няколко месеца преди постъпването в детската градина.

2. Изтъкване позитивните страни на пребиваването на детето в детската градина, присъствието на много деца на неговата възраст и много важно подчертаване, че то ще прекарва там само част от деня, а останалото време ще бъде с родителите си.

3. Детето може да се оставя за няколко часа на друг близък човек или да се използват услугите на детски центрове или занимални. Първоначално е добре родителите да присъстват на игрите и заниманията на детето си, като постепенно увеличават времето, в което присъстват.

4. Месеци преди постъпването да се правят редовни разходки до детската градина, да се наблюдават игрите на децата, да се разказва с какво друго ще се занимава там. Някои от посещенията да се предвидят в следобедните часове, така че детето да види как родителите прибират своите деца.

5. Важно е родителите да имат доверие в учителите и да изградят умения да предават контрола върху детето на друг значим възрастен. Учителите в детската градина отговарят на необходимите изисквания и имат умения да се грижат за малки деца. Безпокойството на родителите повлиява негативно на детето. Понякога се налага учителите да успокояват повече родителите, отколкото децата. Необходимо е спокойствие и позитивизъм от страна на родителите. Раздялата да се случва нежно и спокойно, но бързо и твърдо.

6. Детето трябва да има изградена самостоятелност и определена самодисциплина. То има нужда от твърди граници и правила, за да свикне бързо с новата среда, установения ред и дневен режим в детското заведение. Необходимо е синхронизиране на правилата в детската градина с тези вкъщи относно самообслужване, подреждане на играчки, хранене на маса и др.

7. Общуването с детето трябва да е добронамерено и приятелско, а не нравоучително. Постепенно да се въвлече в домакинските задължения, за да придобие умения за почистване и подреждане, а когато се справи добре да бъде похвалено.

8. Обещанията трябва да се изпълняват. Така детето се научава на отговорност. Напълно неудачни за използване от възрастните са:

- Лъжата при раздяла. Например: „Влез вътре, аз отивам до..... и ще се върна.“;
- Наказанията и насилието върху детето, което тъгува, плаче или е агресивно, поради незавършен процес на адаптация;
- Упреците към детето, поради незавършен процес на адаптиране.

9. Доверието между възрастните, които се грижат за детето, е здрава основа за неговото възпитание. То се гради крачка по крачка.

Приложение 1

ПРИМЕРНА АНКЕТНА КАРТА
ЗА РОДИТЕЛИ НА ДЕЦА ПРИЕТИ В ДЕТСКО ЗАВЕДЕНИЕ

Уважаеми родители, моля попълнете анкетната карта. Целта е да подобрим нашата работа, да се ориентираме за Вашите очаквания и нагласи, да добием първоначална представа за Вашето дете.

1. Имена на детето и възраст към момента на анкетиране.

.....

2. Имена на родителите.

.....

3. Моля опишете кой/кои възрастен/възрастни са се грижили за детето, каква част от деня, за какъв период, посещава ли детска ясла.

.....
.....
.....

4. Споделете важни факти от физическото, психическото и емоционалното развитие на Вашето дете.

.....
.....

5. Езикова среда /изцяло български език, двуезична–български и ..., изцяло чужд език - .../.

.....

6. Семейна среда – членове на семейството, домакинството.

.....
.....

Моля отбележете с X.

7. Самообслужване:

Дейност	Самостоятелно	С помощ	Не умее	Забележка
Хранене				
Обличане				
Събличане				
Обуване				
Събуване				
Тоалетна				
Миене на ръце				

Моля оградете верния отговор.

8. Запознати ли сте дневния режим в детската градина?

- а) Да
- б) Не
- в) Частично

9. Запознати ли сте с образователно-възпитателната работа?

- а) Да
- б) Не
- в) Частично

10. Запознати ли сте с организацията на работа в детското заведение през учебно и неучебно време и ваканциите?

- а) Да.
- б) Не.
- в) Частично.

Приложение 2

ПРИВЕТСТВИЕ

УВАЖАЕМИ РОДИТЕЛИ,

Вашето дете постъпва в детска градина – започва нов етап от неговото развитие. Събитието е много вълнуващо за него, за Вас като родители и за нас – неговите учители.

Надяваме се на една позитивна, ползотворна, взаимно допълваща се дейност в името на децата. Нека им дадем много обич, приятна обстановка, интересни игри, добри приятели и незабравими мигове в детската градина.

Пожелаваме на Вас и Вашите семейства да сте здрави, щастливи, загрижени и успешни!

С уважение: .....

.....
/ педагогически специалисти /

Приложение 3

ПОКАНА ЗА РОДИТЕЛСКА СРЕЩА

УВАЖАЕМИ РОДИТЕЛИ,

Каним Ви на родителска среща на група „.....“ в ДГ „Еделвайс“ гр. Пловдив, която ще се проведе на ..... от ..... часа в занималнята на групата.

Срещата ще протече при следния дневен ред:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

ОЧАКВАМЕ ВИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА!

ПРИМЕРНА АНКЕТНА КАРТА
 ЗА РОДИТЕЛИ НА ДЕЦА ПОСТЪПИЛИ В ДЕТСКО ЗАВЕДЕНИЕ
 В ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА И В ПРОЦЕС НА АДАПТАЦИЯ

Уважаеми родители, моля попълнете анкетната карта. Целта е да установим в кои етап от процеса на адаптация се намира Вашето дете и да набележим приоритети в съвместната ни работа.

1. С желание ли идва детето Ви в детската градина?

- а) Да, с голямо желание.
- б) Понякога.
- в) Не, защото .....

2. Споделя ли детето Ви случващото се в детската градина?

- а) Да,
  - взаимоотношения с деца;
  - взаимоотношения с учителите и помощник-възпитателя;
  - игри;
  - занимания;
- б) Понякога.
- в) Не.

3. Как определяте нагласата и отношението на детето Ви към новата социална среда?

- а) По-скоро позитивна.
- б) По-скоро негативна.
- в) Не мога да определя.

4. По отношение на какво Вашето дете изпитва трудности или дискомфорт?

- а) Раздялата сутрин.
- б) Самообслужването - .....(моля опишете конкретно).
- в) Общуването с децата.
- г) Общуването с възрастните.
- д) Следобедният сън.
- е) Нуждата от предмет, играчка от вкъщи.
- ж) Друго. (моля опишете конкретно) .....
- .....
- .....
- .....
- з) Не изпитва.

5. Моля споделете впечатленията си относно адаптацията на Вашето дете.

- а) По-бърза от очакваното.
- б) По-бавна от очакваното.
- в) Според очакванията ми.
- г) Друго - .....(моля опишете конкретно).